

Sprawa C-147/08

Jürgen Römer

przeciwko

Freie und Hansestadt Hamburg

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym
złożony przez Arbeitsgericht Hamburg)

Równe traktowanie w zakresie zatrudnienia i pracy — Ogólne zasady prawa Unii — Artykuł 157 TFUE — Dyrektywa 2000/78/WE — Zakres stosowania — Pojęcie „wynagrodzenia” — Wyłączenia — Zakładowy system emerytalny w formie uzupełniającego świadczenia emerytalnego dla byłych pracowników wspólnot lokalnych i pozostałych przy życiu członków ich rodzin — Metoda obliczania tego świadczenia emerytalnego uprzywilejowująca świadczeniobiorców pozostających w związku małżeńskim w stosunku do świadczeniobiorców pozostających w zarejestrowanym związku partnerskim — Dyskryminacja ze względu na orientację seksualną

Opinia rzecznika generalnego N. Jääskinena przedstawiona w dniu 15 lipca 2010 r. I - 3594

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 10 maja 2011 r. I - 3645

Streszczenie wyroku

1. *Polityka społeczna — Równość traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy — Dyrektywa 2000/78 — Zakres stosowania*
(art. 157 TFUE; dyrektywa Rady 2000/78, motyw 22, art. 3 ust. 3)

2. *Polityka społeczna — Równość traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy — Dyrektywa 2000/78 — Zakaz dyskryminacji ze względu na orientację seksualną (dyrektywa Rady 2000/78, art. 1, 2, 3 ust. 1 lit. c))*
3. *Polityka społeczna — Równość traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy — Dyrektywa 2000/78 — Zakaz dyskryminacji ze względu na orientację seksualną (art. 13 WE; dyrektywa Rady 2000/78, art. 2)*

1. Wykładni dyrektywy 2000/78 ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy należy dokonywać w ten sposób, że uzupełniające świadczenia emerytalne, takie jak wypłacane przez pracodawcę z sektora publicznego jego byłym pracownikom i pozostałym przy życiu członkom ich rodzin na mocy ustawy krajowej stanowiące wynagrodzenie w rozumieniu art. 157 TFUE nie zostają wyłączone z zakresu przedmiotowego stosowania tej dyrektywy ani z uwagi na jej art. 3 ust. 3, ani na motyw 22.

(por. pkt 36; pkt 1 sentencji)

2. Przepisy art. 1 w związku z art. 2 i art. 3 ust. 1 lit. c) dyrektywy 2000/78 ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy stoją na przeszkodzie przepisowi

krajowemu, zgodnie z którym świadczeniobiorca pozostający w związku partnerskim otrzymuje uzupełniające świadczenia emerytalne w niższej wysokości niż świadczeniobiorca pozostający w związku małżeńskim i niebędący w trwałej separacji, jeśli:

— w danym państwie członkowskim małżeństwo jest zastrzeżone dla osób odmiennej płci i współistnieje z zarejestrowanym związkiem partnerskim, który jest zastrzeżony dla osób tej samej płci oraz

— istnieje bezpośrednia dyskryminacja ze względu na orientację seksualną, ponieważ w prawie krajowym zarejestrowany partner znajduje się w sytuacji prawnej i faktycznej porównywalnej z sytuacją osoby pozostającej w związku małżeńskim

w odniesieniu do tego świadczenia. Ocena porównywalnego charakteru mieści się w kompetencjach sądu krajowego i powinna koncentrować się na odpowiednich prawach i obowiązkach małżonków oraz osób pozostających w zarejestrowanym związku partnerskim, uregulowanych w ramach odpowiadających im instytucji, mających znaczenie w świetle celu i warunków przyznawania rozpatrywanego świadczenia.

(por. pkt 52; pkt 2 sentencji)

3. Ani art. 13 WE, ani dyrektywa 2000/78 ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy nie pozwalają na włączenie do zakresu stosowania prawa Unii, dla okresu przed upływem terminu do implementacji tej dyrektywy, sytuacji w której na podstawie przepisu krajowego dotyczącego uzupełniających świadczeń

emerytalnych wypłacanych pracownikom sektora publicznego i pozostałym przy życiu członkom ich rodzin, świadczeniobiorca pozostający w związku partnerskim otrzymuje uzupełniające świadczenia emerytalne w niższej wysokości niż świadczeniobiorca pozostający w związku małżeńskim i niebędący w trwałej separacji.

W przypadku gdyby taki przepis krajowy stanowił dyskryminację w rozumieniu art. 2 dyrektywy 2000/78, osoba, której on dotyczy mogłaby dochodzić prawa do równego traktowania najwcześniej po upływie terminu do implementacji omawianej dyrektywy, bez potrzeby oczekiwania, by przepis ten został uzgodniony z prawem Unii przez ustawodawcę krajowego.

(por. pkt 61, 64; pkt 3 sentencji)